

Gryaab

Årsredovisning 2023

gryaab.se

Innehållsförteckning

Det här är Gryaab.....	3
Vd har ordet.....	4
Strategi för hållbar ekonomisk stabilitet.....	6
Från två uppdrag till tre.....	8
Förvaltningsberättelse.....	11
Hållbarhetsrapportering.....	21
Resultaträkning.....	25
Balansräkning.....	26
Kassaflödesanalys.....	27
Rapport över förändring i eget kapital.....	27
Tilläggsupplysningar.....	28
Revisionsberättelse.....	32
Granskningsrapport.....	34
Styrelse.....	35

Gryaab AB

Postadress

Box 8984
402 74 Göteborg

Besöksadress

Norra Fågelrovägen 3
418 34 Göteborg

Fakturaadress

Gryaab AB
B720
Intraservice
405 38 Göteborg

Organisationsnummer

556137-2177

Växel 031-64 74 00

E-post info@gryaab.se

Webbplats gryaab.se

Vid akuta ärenden om
utsläpp efter öppettid,
ring 031-368 72 50
så får du kontakt med
beredskapsgruppen.

Omslagsbild:

Foto: Emelie Asplund

Det här är Gryaab

Gryaab tar hand om avloppsvattnet från 824 490 personer från Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille. Bollebygd är också delägare men har ännu inte kopplat på sitt avloppsvatten. Avloppsvattnet leds genom ett tunnelsystem till Ryaverket i Göteborg. Gryaab tar även emot vatten från industrier. Det vattnet ska ha lika bra kvalitet som spillvattnet från hushållen. På Ryaverket renar vi vattnet och tar bort en stor del av de näringsämnen som leder till övergödning i havet och återför det i kretsloppet som biogas och behandlat slam. Det renade vattnet släpps ut i Göta älv och får rinna vidare ut till havs. För att klara vår uppgift behöver vi allmänhetens hjälp. Genom att bara spola ner kiss, bajs och toapapper i toaletten hjälper du både Gryaab och havet.

A portrait of Karin van der Salm, a woman with grey hair, wearing glasses, a white collared shirt, and a dark blue blazer. She is smiling and looking towards the camera. The background is a blurred office interior with large windows and a green plant on the left.

Karin
van der Salm

Vi har
fått tillökning
i uppdrag

VD HAR ORDET

Att hitta affären är att finansiera bra samhällsutveckling

2023 var på många sätt ett oroligt år. Många människor drabbades av rådande krig och konflikter, ekonomin var svajig och klimatförändringarna fortsatte att påverka vår värld.

Stabilt och smart

När alla aspekter av hållbarhet är i gungning har Gryaab ett ansvar att säkerställa stabilitet genom att ta hand om avloppsvattnet nu och i framtiden. Och det på ett ännu smartare sätt.

Stabilt, genom att vi möter samhällsutvecklingen, ägarnas behov och nya krav från myndigheter och lagstiftning genom att öka kapaciteten på Ryaverket. I början av 2023 fattade Gryaabs delägare inriktningsbeslutet för Nya Rya, Gryaabs utbyggnadsprojekt, som fastställer behovet och hur finansieringen ska ske.

Smartare, genom att på fler sätt än tidigare se avloppsvattnet som en resurs. På det sättet kan vårt uppdrag både påverka ekonomi och ekologi i positiv riktning. Win-win alltså! Eller med andra ord: Att hitta affären i avloppsvattnet är att finansiera en bättre utveckling. Gryaabs arbete har resulterat i en ökad självfinansiering från tolv procent år 2017 till 25 procent år 2023.

Och ännu längre ska vi! På sida 9 kan du läsa om att vi har fått tillökning i uppdrag.

Världens bästa medarbetare

Under sommaren 2023 blev vi också ordentligt testade av stormen Hans. Så mycket vatten under flera dygn har vi aldrig tidigare varit med om. Anläggningen levererade på topp, trots sin ålder på 50+. Det var möjligt tack vare vår stabila organisation som tar hand om, underhåller och driver verket på bästa sätt. Att vara innovativa, smarta och upprätthålla en stabil drift är inte möjligt utan världens bästa medarbetare. Och de medarbetarna finns på Gryaab!

Strategi för hållbar ekonomisk stabilitet

För att kunna möta den växande befolkningen i ägarkommunerna och förväntade skärpta miljökrav behöver Ryaverkets kapacitet utökas.

Storleken på investeringen för kapacitetsökningen kommer inte finnas tillgänglig förrän förprojekteringen är genomförd 2028 men uppskattas i ett tidigt skede till 4–6 miljarder kronor.

Långsiktig plan för god soliditet

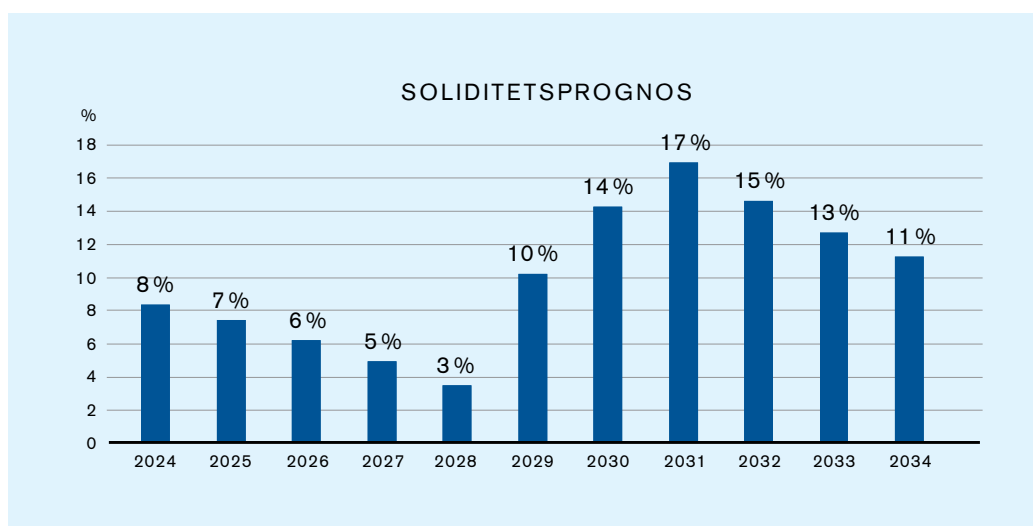
För att säkerställa de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna för att bolaget ska kunna genomföra sitt uppdrag, har Gryaab styrelse beslutat om en ekonomisk strategi.

– Strategin bygger på att Gryaab över tid ska ha en hållbar soliditet runt 10 procent. I nuläget består soliditeten av obeskattade reserver betalda från VA-kollektivet. Strategin innebär att soliditeten ska komma från det kapitaltillskott som delägarna betalar in till bolaget efter att investeringsbeslutet fattats 2028, berättar Gryaabs ekonomichef Mikael Sandström.

Rätt nivå

Kapitaltillskottets storlek beräknas utifrån att det ska ge Gryaab en soliditet efter genomförd investering på 10 procent vilket bedöms som en bra nivå.

– Det betyder att Gryaabs soliditet över tid kommer fortsätta att vara i rätt nivå men växla från att finansieras av VA-kollektivet till att i huvudsak finansieras av skattekollektivet, säger Mikael.

Mikael Sandström tillsammans med Vlatko Elencevski.

Foto: Emelie Asplund

Från två uppdrag till tre

– Mer resurser ska utvinnas ur avloppsvattnet

2026 kommer Gryaabns renade avloppsvatten kyla processerna i den nya batterifabriken på Hisingen. Nu planerar Gryaab fler hållbara lösningar för att ta hand om resurserna i avloppsvattnet. Allt för att skapa mer nytta för samhället.

Ökad cirkularitet ger minskad miljöbelastning

Gryaabns uppdrag har i femtio år varit att avleda och rena regionens avloppsvatten för att minska utsläppen av näringsämnen i havet. Nu tar bolaget steg för att utöka uppdraget ytterligare. Målet är att uppnå en ökad cirkularitet där fler nyttor skapas av

de resurser som finns i avloppsvattnet. Det minskar belastningen på miljön och skapar intäkter som gör att VA-avgiften kan sänkas för medborgarna.

– Att hitta affären är att finansiera bra utveckling. Det betyder att när vi tar hand om de resurser som avloppsvattnet faktiskt har så skapar vi både en bättre miljö och kan dessutom sänka

avgifterna. På så sätt bidrar vi till en hållbar samhällsutveckling, berättar Gryaabns vd Karin van der Salm.

Nu byggs en stor infrastruktur med ledningar för att leverera tekniskt vatten till batterifabriken. Det gör också att Gryaab kan leverera renat avloppsvatten till fler.

Elin Norlén, Bob Cermann, Karin van der Salm och Ellinor Günther. Foto: Emelie Asplund

– Ledningarna sträcker sig över en stor del av Hisingen där många industrier är lokaliserade. Det ger oss möjlighet att se vad de har för behov av vatten. I förlängningen kan vi då erbjuda industrierna renat avloppsvatten till sina processer istället för att de ska använda Göteborgs fina dricksvatten, säger Karin.

Förutom nya lösningar för tekniskt vatten undersöker Gryaab möjligheten att öka biogasproduktionen genom att ta emot mer substrat som kan rötas i den befintliga biogas-anläggningen.

Mer hållbara tillsammans

Att delta i andra verksamheters cirkulära omställning står också på

agendan. Målet är att kunna använda andras restprodukter för att till exempel ersätta kemikalier som behövs för avloppsvattenreningen. Ett reningsverk i Oslo arbetar just nu på att ersätta metanol med ättiksyra, en restprodukt från en närliggande industri.

På Gryaab används just metanol som kolkälla (som blir mat till bakterierna som renar vattnet). Metanolen är fossil, dyr och transporteras långt. I Göteborgsregionen finns biodieseltillverkning. Att använda restprodukterna som bildas i deras produktion skulle kunna vara ett sätt att ersätta Gryaabs behov av metanol.

– För biodieseltillverkaren blir en kostnad till en intäkt när deras rest-

produkt används. För reningsverket minskas både kostnader och miljöbelastning. Det blir en win-win, säger Karin.

Medarbetarnas kompetens är nyckeln

För att kunna lyckas med omställningen till cirkularitet på riktigt behöver medarbetarnas engagemang och innovativa idéer få ännu större utrymme.

– Det här är en förändringsresa där alla behöver bidra. Med den stora kompetensen som finns i det här bolaget är jag säker på att vi kommer att lyckas, avslutar Karin.

Årsredovisning

Styrelse och verkställande direktör för Gryaab AB, organisationsnummer 556137-2177, med säte i Göteborg lämnar härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 – 2023-12-31.

2023 uppfyllde Gryaab samtliga miljökrav med god marginal.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Gryaab är ett regionalt aktiebolag, med säte i Göteborg, som ägs av kommunerna Ale, Bollebygd, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille. Göteborgs stad är den största ägaren med cirka 71 procent. För exakta uppgifter om ägarförhållandena, se not 20. Gryaab ingår i koncernen Göteborg Stadshus AB, (organisationsnummer 556537-0888) som i sin tur ägs av Göteborgs stad. Moderbolaget har sitt säte i Göteborg.

Information om verksamheten

Gryaab ansvarar för att avleda och behandla avloppsvatten från de anslutna kommunerna. 824 490 personer är anslutna till Ryaverket (812 960 personer 2022). Dessutom är olika verksamheter, som till exempel industrier, skolor och sjukhus anslutna. Avledningen av kommunernas avloppsvatten sker via självfall i bergtunnlar som Gryaab äger och förvaltar. På Ryaverket renar Gryaab avloppsvattnet och behand-

lar det slam som avskiljs. Efter att avloppsvattnet har renats leds en del av vattnet till Göteborg Energis värmepumpsanläggning där värmen i vattnet utvinns. Därefter återförs vattnet till Gryaab innan det leds ut till Göta älv via Gryaabs utloppstunnel. Av slammets producerar Gryaab biogas och levererar den till Göteborg Energi som uppgraderar gasen och säljer den på biogasmarknaden.

I verksamheten ingår även en slambehandlingsanläggning vid Syrhåla och en komposteringsanläggning vid Vikan. Byggnader och utrustning för slamavvattning i Syrhåla är rivna. Nu återstår bara berggrummet som innehåller slam och rötgas samt utrustning för att övervaka och vid behov fackla gasen. Vid Vikan komposteras och mellanlagras slam för att kunna spridas på åkermark eller användas vid tillverkning av anläggningsjord.

Verksamheten finansieras genom avgifter från ägarkommunerna och intäkter från externa kunder. Avgif-

terna fastställs varje år av Gryaabs styrelse. Utöver lagstiftningen måste Gryaab även följa olika beslut från Länsstyrelsen. Ett sådant beslut är miljötillståndet, som tillåter Gryaab att bedriva verksamheten under förutsättning att bolaget följer vissa krav formulerade som villkor. Ett av dessa villkor anger vilka halter och mängder som Gryaab maximalt får släppa ut under ett år samt under tertial 2 (maj–augusti). Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för verksamheten.

Viktiga händelser 2023

Under 2023 uppfyllde Gryaab samtliga miljökrav med god marginal. Halter och mängder i utgående vatten framgår av tabellen nedan.

Gryaab tog emot 138 miljoner kubikmeter vatten från ägarkommunerna och producerade 52 315 ton slam. Av detta blev 41 292 ton godkänt för jordbruksanvändning enligt Svenskt Vattens nationella certifieringssystem Revaq. Det övriga slammets komposterades.

	Begränsningsvärde Årsmedel samt medel tertial 2 (maj–aug)	Begränsningsvärde 3-årsmedel	Resultat 2023 Årsmedel	Resultat 2023 Medel tertial 2 (maj–aug)	Resultat 2023 Årsmängd
Fosfor	0,3 mg/l	40 ton	0,19 mg/l	0,21 mg/l	26,7 ton
Kväve	8 mg/l	1 000 ton	7,1 mg/l	5,7 mg/l	976 ton
BOD	10 mg/l	1 300 ton	6,6 mg/l	5,6 mg/l	906 ton

Malin Olsson och Karl-Martin Svensson. Foto: Emelie Asplund

Under 2023 har Gryaabs ägare tagit ställning till utbyggnadsprojektet Nya Rya genom att ta ett inriktningsbeslut gällande utökning av kapaciteten på Ryaverket. Beslutet fastställde både inriktningar för kapacitetsutvecklingen i sig och en modell för finansieringen av projektet.

2023 kom ett förslag på ett nytt avloppsdirektiv från EU. Direktivet ska beslutas under första kvartalet 2024 och därefter kommer Sverige att göra direktivet till svensk lag. Mycket pekar på att läkemedelsrening blir lagkrav för större reningsverk som Gryaab.

Det förändrade världsläget fortsätter att påverka Gryaabs ekonomi både positivt och negativt. Intäkterna för biogas är fortsatt goda men inte lika höga som för 2022 och mer föränderliga. Kostnader för varor och tjänster, bland annat kemikalier, har ökat. Världsläget har också påverkat leveranssäkerheten av bland annat kemikalier. Den bristande leveranssäkerheten har dock inte påverkat reningsresultaten negativt.

Resultat och ekonomisk ställning

Gryaabs resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -24,3 mkr (2022: 43,5 mkr) jämfört med budgeterat resultat -24 mkr.

Budgetanalys

Gryaab styrde mot ett budgeterat underskott på 24 mkr. Budgetavvikelsen var således marginell och uppgick till -0,3 mkr. Trots den marginella budgetavvikelsen har ekonomin under året inneburit betydande avvikelser på både intäktssidan och kostnadssidan.

På intäktssidan avvek intäkterna negativt med 22 mkr i jämförelse med budget. Den största avvikelsen utgörs av lägre biogasintäkter till följd av en mycket instabil energimarknad.

På kostnadssidan uppgår de samlade negativa budgetavvikelserna till cirka 15 mkr. Dessa utgörs främst av högre kostnader för fjärrvärme och vatten, räntekostnader, inhyrd personal samt frakter och transporter. De positiva budgetavvikelserna på kostnadssidan uppgår till cirka 36 mkr. Dessa utgörs

främst av lägre konsultkostnader uppgående till cirka 18 mkr. Av dessa är cirka 14 mkr kopplade till förstudien i utbyggnadsprogrammet Nya Rya.

Den positiva budgetavvikelsen förklaras av att förstudieprojekteringen för Rya 2 flyttades fram ett kvartal i väntan på uppdatering av nya flödesprognoser. Förstudieprojekteringen utfördes också i mindre omfattning än planerat. Personalkostnaderna avvek från budget med cirka 12 mkr vilket i huvudsak förklaras av uteblivna eller försenade rekryteringar samt första årets effekter av det nya pensionsavtalet. I övrigt avvek också kostnaderna för entreprenader samt reparationer och underhåll positivt med cirka 5 mkr från budget.

Avgiftsuttag i relation till självkostnadsprincipen

Gryaab får enligt lagen om allmänna vattentjänster inte ta ut avgifter som överstiger verksamhetens självkostnader. Årets avgiftsuttag har uppgått till 294 mkr (2022: 333 mkr) vilket motsvarar 74 procent av verksamhetens självkostnader (398 mkr).

Övrig finansiering (79,6 mkr) har möjliggjorts genom bolagets övriga intäkter. Gryaab har vidare under året reglerat det överuttag uppgående till 13,7 mkr som redovisades för 2021. Det lägre avgiftsuttaget 2023 berodde på den tillfälliga reducering som styrelsen beslutade till följd av det starka ekonomiska resultat bolaget gjorde år 2022. Avgiften fördelas så att 80 procent belastar kommunerna proportionellt mot debiterad vattenförbrukning med avledning till Gryaab och 20 procent fördelas proportionellt mot respektive kommuns andel av den totala avledningen av spillvatten till Ryaverket.

Kostnadsutveckling

Bolagets rörelsekostnader (samtliga kostnader exklusive räntekostnader) ökade med 2,7 procent från 367 mkr till 377 mkr. Gryaabs driftkostnader (rörelsekostnader exklusive avskrivningskostnader) ökade till 304 mkr (2022: 295 mkr) vilket motsvarar en ökning med 3 procent. Ökningen beror bland annat på resultatet av 2023 års löneöversyn (4,1 %) men främst på ökade kostnader för kemikalier med cirka 31 procent.

Investeringar, finansiering samt ekonomisk ställning

Årets aktiveringar av projekt och inventarieinköp uppgick till 39,9 mkr

(2022: 60,8 mkr). Pågående nyanläggningar och investeringar uppgår till 66,4 mkr (2022: 48,8 mkr).

Gryaabs avskrivningar uppgick till 72,9 mkr (2022: 71,6 mkr). Anläggningarnas samlade anskaffningsvärde uppgår till 3 230 mkr (2022: 3 176 mkr). Det bokförda värdet uppgår till 1 294 mkr (2022: 1 310 mkr). Bolagets tillgångar är försäkrade till 6 439 mkr.

Nyanskaffningsvärdet för anläggningarna uppskattas till tio miljarder kronor. Den totala lånevolymen har ökat med 27 mkr till 1 102 mkr (2022: 1 075 mkr). Balansomslutningen har minskat till 1 328 mkr (2022: 1 331 mkr).

Gryaabs upplåning sker genom Göteborgs stads koncernbank. Upplåningen uppgick 2023-12-31 till 1 102 mkr (2022: 1 075 mkr). Under 2023 har de finansiella kostnaderna uppgått till 20,9 mkr (2022: 10,6 mkr). Medelräntan under året uppgick till 1,88 procent (2022: 0,93 procent). Räntenivån bestäms kvartalsvis utifrån snitträntan för koncernbankens externa skuld utan påslag. Gryaab är på grund av den höga belåningsgraden räntekänsligt. En procentenhets högre ränta skulle ha ökat ränteutgifterna 2023 med drygt 11 mkr. Enligt stadens prognos förväntas snitträntan stiga till

cirka 2,37 procent under 2024 och uppgå till 2,71 procent år 2028.

Bolagets obeskattade reserver har minskat till 156 mkr (2022: 180 mkr). Soliditeten har minskat och uppgår till cirka 10,4 procent (2022: 11,7 procent). Budgeten för 2024 styr mot ett underskott på 18 mkr, vilket följer den långsiktiga ekonomiska plan som styrelsen beslutat.

Medarbetare och organisation

Antalet tillsvidareanställda uppgår till 122 personer, en ökning med sex personer i jämförelse med föregående år. Bolaget har under året genomfört 18 rekryteringar av tillsvidareanställda medarbetare.

Kompetensförsörjning

Gryaab har under de senaste två åren konstaterat en ökad personalomsättning i jämförelse med tidigare år. Ökningen beror på ett flertal faktorer. Bolaget noterar främst en allmänt ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Därtill tillkommer pensionsavgångar, en ökad intern rörlighet till följd av behov av resurser till projektet Nya Rya samt en växande organisation. Det har samtidigt blivit svårare att hitta rätt kompetens vilket gjort att vissa rekryteringar avbrutits och tillfälligt fått ersättas med konsulter.

Flerårsöversikt

Flerårsöversikt	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	363 442	413 335	363 213	365 322	366 654
Rörelseresultat	-3 369	54 082	36 792	30 890	18 602
Resultat före bokslutsdispositioner	-24 270	43 512	26 221	17 535	-2 616
Balansomslutning	1 328 450	1 331 295	1 354 651	1 370 164	1 437 377
Eget kapital	12 851	13 351	13 811	14 070	14 217
Soliditet*	10,4 %	11,7 %	9 %	7,4 %	6,0 %
Tillsvidareanställda	122	116	112	107	104

* Soliditet: justerat eget kapital/balansomslutningen. Med justerat eget kapital avses eget kapital plus obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

Kompetensförsörjningen kommer fortsatt vara en utmaning och området kommer att kräva ytterligare fokus.

Under året har ett arbete påbörjats utifrån Gryaabns plan för kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare. Utvalda områden är deltagande på CHARM-mässan i början av 2024 samt uppstart inför upphandling av ett system som ska underlätta och förbättra arbetet med preboarding, onboarding samt kompetenskartläggning. Begreppet preboarding avser den tid från att man anställts fram till första dagen på arbetsplatsen och onboarding betyder introduktionen som startar första arbetsdagen och pågår en tid framöver.

2023 har Gryaab för första gången tagit emot fyra feriearbetare via Göteborgs stad. Utöver det har bolaget likt tidigare år tagit emot ett flertal praktikanter från olika lärosäten. Flera elever har också gjort sin LIA-praktik på Gryaab.

Gryaab finns representerade i två styrgrupper på olika lärosäten. Detta engagemang är en del i arbetet med kompetensförsörjning och ger bolaget möjligheten att påverka utbildningsinnehållet.

2023 granskade Stadsrevisionen bolagets arbete med kompensförsörjning. Resultatet från granskningen visar att det strategiska arbetet med kompetensförsörjning har stärkts, tydliggjorts och förbättrats under året och att arbetet som nu bedrivs bedöms som tillräckligt och systematiskt.

Nya avtal

Första januari 2023 trädde ett nytt pensionsavtal i kraft. Avtalet som tecknats mellan Sobona, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och de fackliga parterna innebär höjd avsättning till pension för samtliga medarbetare.

Ett nytt samverkansavtal tecknades i början av 2023. En större förändring är att skyddskommittén nu är en del

i den ordinarie samverkansgruppen. Det är ett gott samarbetsklimat i gruppen som numera består av skyddsombud, huvudskyddsombud, fackliga parter och arbetsgivarrepresentanter.

Arbete med ett nytt lokalt kollektivavtal avseende beredskap har påbörjats och förväntas bli klart i början av 2024. Även ett lokalt kollektivavtal avseende möjligheten att växla semesterersättning mot extra lediga dagar har uppdaterats och tecknats.

God arbetsmiljö

Som ett resultat av tidigare genomförda hälsoprofilbedömningar har Gryaab i samarbete med företagshälsovården erbjudit en kurs i stresshantering. Tio medarbetare har under hösten 2023 genomfört kursen som var en förebyggande insats för att stärka förmågan att hantera stress.

Undersökningarna i pulsmätningssverktyget Winningtemp har fortgått hela året.

Foto: Emelie Asplund

Verktyget används för att mäta och förbättra arbetsmiljön. Under 2023 har fokus legat på den löpande uppföljningen.

Under hösten 2023 har Göteborgs stads medarbetarundersökning genomförts där Gryaab i dagsläget deltar vartannat år. Resultatet för Gryaab var mycket gott och svarsfrekvensen var 96 procent. Bolagets medarbetarindex på 81 ligger högre än Göteborgs stads resultat på samtliga områden.

Organisatoriska beslut

Under 2023 har följande organisatoriska förändringar beslutats:

- En ny avdelning, Affärsutveckling, har inrättats och rekrytering av en affärsutvecklare ska genomföras.
- En ny organisering av HR-funktionen har gjorts där en HR-ansvarig kommer att arbeta tillsammans med HR-partner, HR-administratör och arbetsmiljöingenjör.

- Rollen som utvecklingsansvarig på avdelningen för Utveckling, kvalitet och miljö har införts.
- Driftavdelningen byter namn vid årsskiftet 2023/2024 till Produktion.
- Projekt och Planering byter namn vid årsskiftet 2023/2024 till Projekt-kontor.

Arbetsmiljö och säkerhet

Gryaab har höga ambitioner inom arbetsmiljö och säkerhet. Anläggningarna förnyas kontinuerligt för att förbättra arbetsmiljön. Det finns ett fortsatt gott säkerhetsmedvetande hos personalen som tillsammans med chefer och skyddsombud gör sitt bästa för att skapa en ännu säkrare arbetsplats.

Arbetsmiljö i fokus

Skyddskommittén följer årligen upp statistik över olyckor och tillbud. Kommittén säkerställer också att skyddsronder utförts enligt fastställd årsplan samt att det som noteras vid

skyddsronderna blir åtgärdat. 2023 registrerades sex anmälningar om olyckor och 13 om tillbud (2022: tio olyckor och 29 tillbud). Ett av de inrapporterade olycksfallen resulterade i sjukfrånvaro. Ett tillbud var av allvarlig karaktär och är utrett och under åtgärdande. Skyddskommittén har inte kunnat se att det förkommit några systematiska tillbud eller olyckor under 2023.

2023 genomfördes följande utbildningar: HLR-utbildning för Första hjälpen-gruppen, grundläggande utbildning i hantering av brandfarliga vara, fallskyddsutbildning samt elsäkerhetsutbildning.

Under året har varje chef, tillsammans med sina grupper, arbetat med de förbättringsområden som identifierades i samband med de organisatoriska och sociala arbetsmiljöronderna 2022.

För att underlätta för Gryaabs chefer att ha kontroll över befintlig arbets-

Foto: Emelie Asplund

miljölagstiftning samt de nyheter som kommer inom arbetsmiljöområdet köper Gryaab in tjänsten Laglistan. Två gånger om året sker en uppdatering av listan och en genomgång av de nyheter inom arbetsmiljölagstiftningen som påverkar Gryaab.

Säkerhetsarbete

Säkerhetsarbetet under 2023 har präglats av följande fokusområden:

- Brandsäkerhet, där förbättringar i det systematiska brandskyddsarbetet har arbetats fram och genomförts. Brandsäkra skåp för laddning av batterier har installerats.
- Civilt försvar, där arbetet med Gryaabts krigsorganisation pågått och kommit en god bit på väg. Arbetet fortsätter under 2024 med interna förberedelser och samordning med andra verksamheter i staden.
- Riskhantering och riskbedömningar, där en ny omarbetad riskhanteringsmodell tagits fram som innebär att riskarbetet flyttas längre ut i organisationen än tidigare.
- Säkerhetsskydd, där en översyn av behovet av säkerhetsprövning har genomförts.

Säkerhetskulturgruppen tar årligen fram mål och aktiviteter för att främja en god arbetsmiljö och en säker arbetsplats. Målen och aktiviteterna för 2023 har uppfyllts.

Identifiering av risker

En ReHazop påbörjades i september 2022 och blev klar under våren 2023. En ReHazop innebär en revalidering av den riskidentifieringsanalys (Hazop: Hazard and Operability analysis), som genomfördes år 2015–2016 av hela anläggningen. En ReHazop genomförs vanligtvis med ett intervall om cirka fem år och har som syfte att fånga upp förändringar och eventuella incidenter som skett i anläggningen sedan föregående tillfälle.

Genomlysningen utgör också ett tillfälle för kompetenshöjning för de anställda när det gäller processen och dess risker. En rekommendationslista utifrån analysen är framtagen för att åtgärda brister på anläggningen.

Framtida utveckling

Gryaabts framtida utveckling, verksamhet och kostnader påverkas främst av delägarkommunernas förväntade befolkningsutveckling samt de skärpta reningskrav som sannolikt kommer i framtiden.

Ökad befolkning och skärpta reningskrav

Växande delägarkommuner leder till ökade krav på bolaget att säkerställa omhändertagandet av avloppsvattnet med goda reningsresultat och så liten miljöpåverkan som möjligt.

Gryaabts miljötillstånd sträcker sig till 2036. Process för ett nytt miljötillstånd samt förstudie för kompletterande anläggning, Nya Rya, pågår. Ansökan om nytt miljötillstånd lämnas in i början av 2024. Målet är att ett nytt miljötillstånd ska ha vunnit laga kraft 2026. Utredningarna kring utbyggnaden av Ryaverket ska 2024 nått så långt att en programhandling med nya reningsprocesser, fysisk utformning och beskrivning av miljökonsekvenser kan redovisas. Hela utbyggnationen ska vara färdig och i stabil drift 2036 och då kan Gryaab ta hand om avloppsvattnet från våra ägarkommuner med sikte på 2055.

Framtida inriktning samt finansiering

Gryaabts delägarkommuner tillstyrkte under 2023 ett beslut om inriktning och finansieringsmodell för Program Nya Rya. Enligt beslutet ska investeringskostnaden för Nya Rya finansieras genom ett ovillkorat aktie-

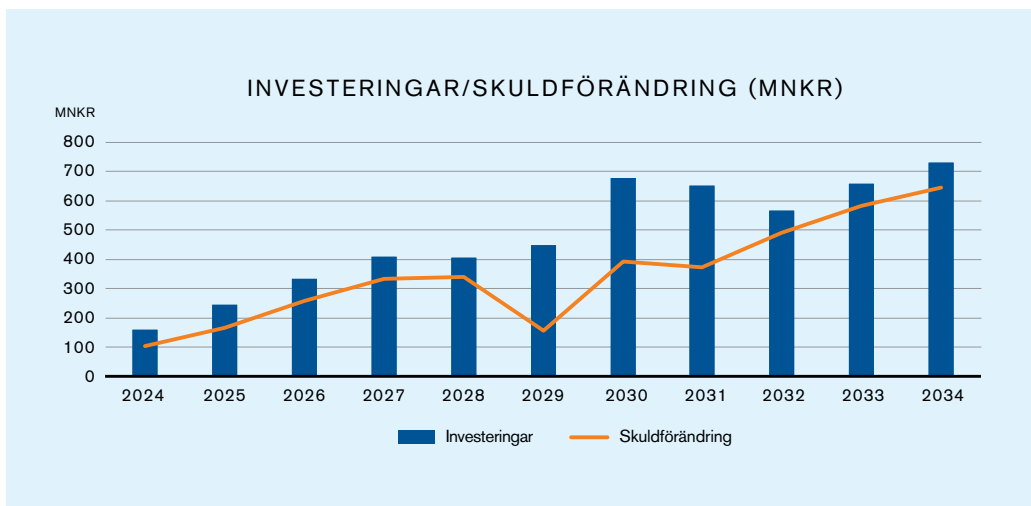

Foto: Emelie Asplund

ägartillskott motsvarande 10 procent av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab AB samt genom extern upplåning genom Göteborgs stads koncernbank. Syftet med tillskottet är att ge Gryaab en långsiktig ekonomisk stabilitet och säkerställa en soliditetsnivå på cirka 10 procent. Beslutet om kapitaltillskott kommer att påverka avgiftsutvecklingen positivt då det begränsar upplåningsbehovet och därmed räntekostnaderna.

Långsiktig ekonomisk strategi

Gryaab har under året också tagit fram en långsiktig ekonomisk strategi för bolaget vilken fastställdes av styrelsen den 15 juni 2023. Strategin bygger vidare på beslutet om finansieringsmodellen för Nya Rya och styr därför Gryaab mot att, över tid, ha en soliditet runt 10 procent.

I nuläget består Gryaabns soliditet av obeskattade reserver uppbyggda utifrån Gryaabns affärsmässiga sidointäkter. Strategin innebär att soliditeten efter 2028 ska vila på det kapitaltillskott som delägarna betalar in till

bolaget i samband med finansieringen av kapacitetsutbyggnaden i Nya Rya. Gryaabns soliditet kommer därför över tid att fortsätta att vara tillfredsställande men övergår till att vara finansierat av skattekollektivet.

Ekonomisk långtidsplan

Gryaabns ekonomiska strategi ligger till grund för framtagandet av den ekonomiska långtidsplanen för 2025–2034 som fastställdes den 11 december 2023.

Ökningstakten för avgiftsutvecklingen fram till år 2030 är måttlig. År 2030 förväntas avgifterna uppgå till 400 mkr. Avgiftsnivån från år 2025 till år 2034 förväntas öka med 115 mkr eller 33 procent från 355 mkr till 470 mkr. År 2025 minskar avgifterna något vilket beror på att projekt Nya Rya går in i förprojekteringsfasen vilket innebär att samtliga utgifter redovisas över balansräkningen tillgångssida och inte över resultatet.

I enlighet med den långsiktiga ekonomiska strategin styrs avgiftsuttaget för tioårsperioden mot årliga underskott.

Därmed reduceras successivt Gryaabns obeskattade reserver i samma takt.

Driftkostnaderna förväntas öka i takt med Riksbankens inflationsmål. Räntekostnaderna förväntas däremot öka successivt i takt med att upplåningen ökar. Räntekostnadernas andel av de totala kostnaderna ökar under tioårsperioden från 5 procent till närmare 20 procent. Framtidens räntenivåer utgör därmed en väsentlig risk med direkt påverkan på avgiftsutvecklingen. Övriga intäkter förväntas öka med cirka 3,6 procent årligen sett över den kommande tioårsperioden. Bakom dessa siffror ligger förväntningar på framtida lönsamma cirkulära affärer som därmed bidrar till att bromsa avgiftsutvecklingen.

Utifrån den senast framtagna befolkningsprognosen kommer kostnaden per ansluten person att öka från 417 kr/person 2024, för att därefter successivt öka till 514 kr/person 2034. Ökningen under de kommande tio åren motsvarar en årlig procentuell ökning med 2,3 procent.

Upplåningsbehov och soliditetsutveckling

Bedömningarna av Gryaabns långsiktiga upplåningsbehov bygger till stor del på det osäkra antagandet att investeringen i Nya Rya uppgår till cirka 6 miljarder kronor. Investeringsbeslutet planeras till år 2028. Upplåningsbehovet hålls dock tillbaka genom det kapitaltillskott som betalas in efter att investeringsbeslutet fattats. Detta leder i sin tur till att ökningstakten för räntekostnaderna också bromsas upp trots en fortsatt hög investeringsvolym.

Som ett resultat av soliditetsstyrningen, faller soliditeten från dagens 10 procent till cirka 3 procent år 2028. Delägarnas kapitaltillskott som för närvarande bedöms till cirka 600 mkr, beräknas i flerårsplanen inbetalas med 200 mkr per år under åren 2029–2031. Kapitaltillskottet leder därmed till en tillfälligt ökad soliditet som därefter reduceras genom kommande års planerade underskott för att plana ut runt cirka 10 procent.

Förstärkt tunnelkapacitet

Gryaab äger ett 13 mil långt transportsystem som till största delen består av bergtunnlar som i vissa kortare sträckor övergår i dykarledning. Ökade flöden, fler och längre perioder med höga flöden och åldern på Gryaabns transportsystem leder till ett antal

risker. Överföringskapaciteten under Mölndalsån kommer att ökas och förväntas vara färdigställd 2027. Under 2024 pågår en fortsatt kartläggning av trånga sektorer och en uppskattning av tunnelkapaciteten.

Kvalitet och miljö

Gryaabns verksamhet är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Av miljörapporten för Ryaverket och Syrhåla framgår hur Gryaab efterlever vad som följer av tillstånden för verksamheten.

Ryaverket

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen beslutade 2020-01-29 att ge Gryaab tillstånd för fortsatt verksamhet vid Ryaverket. Tillståndet omfattar rening av avloppsvatten samt mottagning av externt organiskt avfall. Miljötillståndet innebär skärpta utsläppshalter samt utsläppsmängder och gäller fram till 2036. Tillståndet innehåller utredningsvillkor, U1 och U2, vilka innebär utredningar av vissa ämnen i utgående vatten samt utsläpp av metangas från slamhanteringen. Länsstyrelsen har beslutat att medge Gryaab förlängd tid att redovisa U1 och U2. Redovisningen ska lämnas in senast 1 januari 2025.

Efter anmälan till Länsstyrelsen har Gryaab fått tillåtelse att ansluta avloppsreningsverk som ligger i

Bollebygd och Kode. Anmälan om att ansluta avloppsreningsverket i Marstrand resulterade i ett förbud från Länsstyrelsen. Efter överklagan i flera instanser beslutade Mark- och miljödomstolen under 2023 att tillåta Gryaab att ansluta tätbebyggelsen i Marstrand till Ryaverket.

Syrhåla

Lagtekniskt är verksamheten i Syrhåla uppdelad i två områden, förvaring av gas samt lagring av slam. Gasförvaringen regleras genom Seveso-lagstiftningen samt genom vissa villkor i Gryaabns gamla tillstånd från 1994. Lagringen av slam i bergrummet betraktas som en sluttäckt deponi vilket är en anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet.

Tunnel Lerum – Partille

Sedan Gryaab tog spillvattentunneln mellan Lerum och Partille i drift 2011 har kontroll av sättningar samt grundvattennivåer utförts för att övervaka tunnelns påverkan på omgivande grundvattennivåer. Gryaab har årligen lämnat in en årsrapport till tillsynsmyndigheten. Enligt vattendomen för tunneln ska denna övervakning ske under tio års tid. 2021 lämnade Gryaab en slutrapport till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen meddelade att de inte hade någon erinran och avslutade ärendet i februari 2023.

Foto: Emelie Asplund

Hållbarhetsrapportering

I Gryaabs hållbarhetsrapportering beskriver vi hur vi arbetar med de aktiviteter som är särskilt viktiga för att Gryaab ska vara hållbart idag och i framtiden.

Ledning, styrning och kontroll

För att Gryaab ska kunna arbeta på ett bra sätt med rätt fokus krävs styrning. Gryaabs styrelse beslutar varje år om inriktningen för verksamheten med utgångspunkt från Gryaabs ägardirektiv, ägarnas budgetar, miljö-tillstånd, de största riskerna för verksamheten samt Gryaabs väsentliga hållbarhetsfrågor. Utifrån inriktningsdokumentet tas mål, handlingsplaner och aktiviteter fram.

Riskanalyser

Gryaab arbetar kontinuerligt med riskanalyser för att identifiera och hantera risker som kan leda till att verksamheten inte kan drivas som planerat eller att medarbetarna riskerar att skadas. De största riskerna sammanfattas i en samlad riskbild. Utifrån denna riskbild har en intern kontrollplan tagits fram för att underlätta styrelsens uppföljning av hur Gryaab hanterar de största riskerna.

Frivilliga ledningssystem

Gryaab tillämpar flera frivilliga ledningssystem för att bedriva en effektiv styrning av miljö- och kvalitetsrelaterade frågor. Genom att leva upp till miljöledningssystemet ISO14001 arbetar bolaget för att minimera den negativa belastningen på miljön samt öka de positiva effekterna. Revaq-certifieringen medför att certifierat slam får spridas på jordbruksmark samt ett aktivt och systematiskt uppströmsarbete för att förhindra att farliga ämnen släpps ut i avloppsvattnet. Genom certifiering enligt

ISCC levererar Gryaab hållbarhetsklassad biogas till Europa.

De brister och förbättringsområden som upptäckts i det löpande arbetet, vid externa och interna revisioner eller vid tillsynsbesök rapporteras i ett avvikelssystem. I systemet dokumenteras och hanteras avvikelser och förbättringsförslag.

Policyer, riktlinjer och rutiner

Bolaget bedriver verksamheten enligt policyer, riktlinjer och rutiner som kommuniceras internt. Inom hållbarhetsområdet finns bland annat miljöpolicy, klimatstrategi, medarbetarpolicy, plan för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen och inköbspolicy vilka fastställs av Gryaabs styrelse. Förutom de styrande dokument som Gryaab själv beslutar om tar bolaget även hänsyn till de policyer och riktlinjer som gäller för våra ägare.

Gryaabs väsentliga hållbarhetsfrågor

Gryaab har fem väsentliga hållbarhetsfrågor som presenteras nedan. Dessa har valts ut genom dialog med våra intressenter och en analys av vilka möjligheter Gryaab har att påverka respektive område.

Vattenbehandling

Gryaabs främsta uppgift är att rena avloppsvatten. Genom att minska näringsämnen och föroreningar i avloppsvattnet gynnas den biologiska mångfalden i Göta älvs mynning. 2023 har fokus bland annat legat på att upprätthålla en hög reningsför-

måga trots ökade priser på kemikalier och övriga varor och tjänster. Det har också gjorts en inventering av risker som kan begränsa de olika anläggningarnas reningskapacitet. Gryaab klarade tillståndsgivna villkor under 2023.

Slambehandling

Vid rening av avloppsvatten uppstår ett näringsrikt slam. Gryaab jobbar för ett kretslopp där slam i första hand används som gödsel på åkermark. Gryaab har under året haft fortsatt fokus på bättre slam. Bolaget använder skruvpressar för att slutavvattna slammet och levererar ett förhållandevis torrt slam till en rimlig energi- och kemikaliekostnad. Målet för 2023 var att 80 procent av det producerade slammet skulle klara Revaqkraven och få återföras till åkermark. 79 procent av slammet uppfyllde kraven.

Genom rötning av slammet producerar Gryaab stora mängder biogas. Gasen levereras till Göteborg Energi som uppgraderar gasen och säljer den på biogasmarknaden. Gryaab har 2023 fokuserat på att maximera biogasproduktionen.

Innovativa lösningar och bidra till forskning

Den nordiska avloppsvattenkonferensen, Nordiwa, ägde rum 5–7 september i Göteborg. Knappt 500 deltagare från 13 olika länder kunde samlas fysiskt för första gången på flera år och uppdatera sig kring aktuella forskningsfrågor, teknik och lagstiftning.

Gryaabs medarbetare bidrog, förutom i planeringen, genom att hålla sju föredrag där bolaget delade med sig om utvecklingsprojekt, tester och erfarenheter. Dessutom anordnades studiebesök för 150 personer på Ryaverket.

Genom Gryaabs högskolesamarbete med Chalmers och Lunds Tekniska Högskola (LTH) har ett bra kunskapsutbyte skett kring de pilotprojekt som Gryaab har haft under 2022–2023. LTH har bidragit med sin expertis kring granulerat aktivt kol (GAK) och Gryaab har också kunnat ta del av LTH:s utrustning då tester med olika slags aktivt kol har utförts på deras laboratorium. Chalmers har på samma sätt bidragit med sin expertis och med sin utrustning, framför allt kring piloten med reningsprocessen aerobt granulärt slam (AGS) som drevs 2022–2023.

Under året har också ett antal examensarbeten utförts som bidragit till bättre kunskap om nuvarande och framtida möjliga reningsprocesser samt biogaspotentialen i olika slam.

Diskriminering och psykisk ohälsa

Gryaabs medarbetare är grundförutsättningen för att verksamheten ska fungera. Gryaab arbetar aktivt för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. Lika viktigt är att arbeta för en god organisatorisk och social arbetsmiljö.

Som ett led i arbetet med att förebygga psykisk ohälsa erbjöds alla medarbetare att delta på en kurs i stresshantering. 10 personer deltog på kursen som hölls under hösten 2023.

Gryaab accepterar inte att någon arbetstagare blir utsatt för kränkande särbehandling, diskriminering eller trakasserier på arbetet. Diskrimineringslagen ställer också krav på att

arbetsgivare ska vidta åtgärder för att motverka diskriminering. Åtgärderna som görs är till för att ändra strukturer som kan leda till diskriminering och uteslutning.

Som ett led i arbetet med en god arbetsmiljö, mänskliga rättigheter och för att motverka utanförskap har samtliga medarbetare fått delta i föreläsningen och workshopen ”Att arbeta i demokratin”. Gryaab deltog under våren i Prideparaden i Göteborg vilket också var en insats inom ramen för mänskliga rättigheter och allas lika värde.

På Gryaab ska inga osakliga löneskillnader finnas mellan kvinnor och män. 2023 har bolaget, precis som tidigare år, jämställda löner på både medarbetar- och chefsnivå. Det visar den lönekartläggning som genomförs varje år i samband med löneöversynen.

Foto: Fredrik Davidsson, Gryaab

Ekonomiskt resultat och lönsamhet

Gryaab har genom styrelsens beslut om en långsiktig ekonomisk strategi skapat förutsättningar för en stabil ekonomisk utveckling. Strategin möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande till nytta för delägar-kommunerna.

Det är viktigt för Gryaab att arbeta långsiktigt och kostnadseffektivt så att ägarkommunerna och dess invånare ska få en ändamålsenlig avgift samt en förutsägbar kostnadsutveckling för bolagets arbete med avloppsvattenreningen. Gryaab har jämfört sina kostnader med liknande reningsverk och funnit att kostnadsnivån är konkurrenskraftig.

Gryaab arbetar strategiskt med bolagets intäkter och kostnader. Ett exempel på det är framtagandet av Gryaab

ekonomiska långtidsplan som antas av styrelsen varje år i samband med budgetprocessen.

På intäktsidan är målet att skapa en ökad cirkularitet där fler nyttor skapas av de resurser som finns i avloppsvattnet. Det minskar belastningen på miljön och skapar intäkter som gör att VA-avgiften kan begränsas för medborgarna. På kostnadssidan arbetar bolaget sedan länge med energieffektiviseringar som ger både miljömässiga och ekonomiska vinster.

Bolaget gör också hållbarhetsanalyser i samband med investeringsbeslut och har ambitionen att styra verksamheten på ett balanserat sätt över tid där kostnadsperspektivet är ett perspektiv att förhålla sig till.

Gryaab kontrollerar regelbundet verksamheten mot risken för oegentligheter och har informerat de anställda

om bolagets rutin vid misstanke om oegentlighet. Inga oegentligheter har rapporterats under 2023.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	3 159 706 kr
Årets resultat	-500 000 kr

Vinstmedel till förfogande 2 659 706 kr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att:

I ny räkning överförs 2 659 706 kr

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt, se efterföljande resultat- och balansräkningar, kassflödesanalyser samt tilläggsupplysningar. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor om inte annat anges.

Foto: Emelie Asplund

RESULTATRÄKNING

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter	1		
Nettoomsättning	2, 3	363 442	413 335
Aktiverat arbete för egen räkning		5 183	4 495
Övriga rörelseintäkter		4 995	2 908
Summa intäkter		373 620	420 738
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-55 784	-49 803
Övriga externa kostnader	4, 6	-146 497	-147 653
Personalkostnader	5	-101 556	-97 517
Avskrivningar	1,7	-72 873	-71 609
Övriga rörelsekostnader		-279	-74
Summa kostnader		-376 989	-366 656
Rörelseresultat		-3 369	54 082
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		37	1
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-20 938	-10 571
Finansiella poster netto		-20 901	-10 570
Resultat efter finansiella poster		-24 270	43 512
Bokslutsdispositioner			
Förändring av överavskrivningar		23 770	-43 972
Summa bokslutsdispositioner		23 770	-43 972
Resultat före skatt		-500	-460
Skatter			
Skatt på årets resultat	9	0	0
Årets resultat		-500	-460

BALANSRÄKNING

Tillgångar	Not	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	10	702	1 167
Materiella anläggningstillgångar	11, 12, 13, 14, 15	1 293 646	1 308 472
Finansiella anläggningstillgångar	16	2 530	2 530
Summa anläggningstillgångar		1 296 878	1 312 169
Omsättningstillgångar			
Lager		8 547	4 251
Kundfordringar		3 746	1 132
Fordringar koncernföretag	17	13 786	6 634
Skattefordringar	18	1 082	647
Övriga fordringar		1 652	2 411
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	19	2 759	4 051
Summa omsättningstillgångar		31 571	19 126
Summa tillgångar		1 328 450	1 331 295
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital	20	9 203	9 203
Överkursfond		888	888
Reservfond		100	100
Fria reserver		3 160	3 620
Årets resultat		-500	-460
Summa eget kapital		12 851	13 351
Obeskattade reserver			
Avskrivningar utöver plan	21	155 961	180 017
Summa obeskattade reserver		155 961	180 017
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	403	589
Uppskjutna skatteskulder		1 042	1 042
Övriga avsättningar		6 100	6 100
Summa avsättningar		7 545	7 731
Långfristiga skulder			
Checkräkningskredit mot Göteborgs stad	23	1 050 000	1 050 000
Summa långfristiga skulder		1 050 000	1 050 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		721	558
Checkräkningskredit mot Göteborgs stad	23	51 937	24 585
Förskott från kunder		1 190	14 975
Leverantörsskulder		28 688	18 920
Övriga kortfristiga skulder		7 304	10 796
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	12 253	10 362
Summa kortfristiga skulder		102 093	80 196
Summa skulder och eget kapital		1 328 450	1 331 295

KASSAFLÖDESANALYS

	2023	2022
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-24 270	43 512
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	72 398	71 568
Betald skatt	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	48 128	115 080
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital	-	-
Ökning/minskning av rörelsefordringar	-12 445	1 664
Ökning/minskning av rörelseskulder	-5 455	-7 685
Kassaflöde från den löpande verksamheten	30 228	109 059
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-57 580	-49 917
Försäljning av inventarier	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-57 580	-49 917
Finansieringsverksamheten		
Amortering av skuld	-	-
Nyemission	-	-
Förändring av checkräkningskredit	27 352	-59 141
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	27 352	-59 141
Årets kassaflöde	27 352	-59 141
Likvida medel vid årets början	-	-
Likvida medel vid årets slut	-	-

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Belopp vid årets ingång 2022-01-01	9 203	100	888	3 879	-259	13 811
Disposition av föregående års resultat				-259	259	0
Årets resultat					-460	-460
Belopp vid årets utgång 2022-12-31	9 203	100	888	3 620	-460	13 351
Belopp vid årets ingång 2023-01-01	9 203	100	888	3 620	-460	13 351
Disposition av föregående års resultat				-460	460	0
Årets resultat					-500	-500
Belopp vid årets utgång 2023-12-31	9 203	100	888	3 160	-500	12 851

Vid årets utgång uppgår bolagets aktiekapital till 9 203 000 kr, fördelat på 9 203 aktier, samtliga med ett kvotvärde om 1000 kr per aktie.

Tilläggsupplysningar

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3").

Resultaträkning

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i takt med att arbete och tjänster utförs.

Kostnader

Tillämpade principer är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där Gryaab är leasingtagare redovisas som operationell leasing, oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Låneutgifter

Samtliga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten räntekostnader och liknande resultatposter.

Avskrivningar

Immateriella eller materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket i de flesta fall utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. Mark har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträngs eventuellt kvarvarande del av den gamla komponenten. Den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras med en ny avskrivningsplan. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av immateriella/materiella tillgångar. Följande nyttjandetider tillämpas:

Programvaror	3 år
Byggnadsdelar	20–100 år
Markanläggningar	20–50 år
Tunnlar	100 år
Ledningar	10–33 år
Biogasanläggning	7–33 år
Reningsverk	5–50 år
Övriga maskiner och inventarier	3–20 år

Inkomstskatter

Värdering av samtliga skattefordringar och skulder sker till nominellt belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade. För 2023 gäller skattesatsen 20,6 %.

"Aktuell skatt samt uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen om inte skatten kan hänföras" till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital.

Balansräkning

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar, som är förknippade med tillgången, sannolikt kommer att tillfalla bolaget och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärde ingår inköpspriset och utgifter som direkt kan hänföras till inköpet och syftar till att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med bolagets avsikt med förvävet. Som direkt hänförbara utgifter räknas leverans, hantering, installation och montering samt aktiverat arbete för egen räkning och konsulttjänster.

Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Finansiella skulder – redovisning och värdering

Bolaget har valt att inte redovisa finansiella instrument till verkligt värde utan tillämpar en metod med utgångspunkt i anskaffningsvärde i enlighet med kapitel 11 - finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärde i BFNAR 2012:1 (K3)

Säkringsredovisning

Bolaget tillämpar säkringsredovisning i syfte att minska fluktuationen i resultatet som en följd av säkring av ränterisker. Omvärdering sker inte av den säkrade posten om det finns en motsatt värdeförändring på säkringsinstrumentet. Vid kassaflödessäkring redovisas erlagd respektive erhållen ränta på säkringsinstrumentet i samma period som räntan på den säkrade posten redovisas.

Avsättningar

Gryaab gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Uppskattningar och bedömningar

Gryaab gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Eventuella ändringar redovisas i den period ändringen görs, om den endast påverkar den perioden. Påverkar ändringen både den aktuella och framtida perioder, görs ändringen i samtliga perioder.

Gryaab framtid handlar till stor del om kapacitetsutbyggnaden av reningsverket. Den sedan 2019 pågående förstudien redovisas även under 2023 och 2024 över resultatet.

Förstudien påverkar fortsättningsvis de finansiella rapporterna men är under detta skede inte föremål för några väsentliga redovisningsmässiga bedömningar. I det längre perspektivet kommer Gryaab dock behöva uppskatta avskrivningstiderna för den nya anläggningens olika anläggningsdelar, vilket kan medföra nya bedömningar.

Gryaab uppskattar och bedömer löpande värderingen av pågående nyanläggningar. Om dessa projekt bedöms vara felvärderade kan det resultera i att de upparbetade värdena helt eller delvis kostnadsförs.

NOT 2 NETTOOMSÄTTNING

Bolagets huvudsakliga intäkter kommer från debiterade avgifter till anslutna ägarkommuner. Debiterade intäkter uppgår till 280 000 tkr. Återstående intäktsförda avgifter om 14 000 tkr motsvarar en reglerad skuld från 2021.

NOT 3 FÖRSÄLJNING OCH INKÖP MELLAN KONCERNFÖRETAG

Bolaget har haft intäkter från koncernbolag uppgående till 54 967 (70 033) tkr. Av bolagets totala inköp kommer 34 645 (32 214) tkr från koncernbolag.

Kommun	Slutlig avgift	Andel %
Ale	6 502	2,3 %
Göteborg	214 040	76,4 %
Härryda	8 741	3,1 %
Lerum	9 150	3,3 %
Kungälv	9 350	3,3 %
Möln dal	20 583	7,4 %
Partille	11 634	4,2 %
	280 000	100,0 %

NOT 4 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2023	2022
Förtroendevalda revisorer		
Revisionsuppdrag	134	155
Externa revisorer		
Revisionsuppdrag	179	137

NOT 5 BOLAGETS PERSONAL

Medelantalet anställda under räkenskapsåret är 128,6 (126,7) personer, fördelat på 44,4 (44,3) kvinnor och 84,2 (82,4) män.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:	2023	2022
Löner och ersättningar	68 408	64 541
varav utbetald pension	106	112
Sociala kostnader	28 208	28 772
varav pensionskostnader	5 178	6 844
Summa	96 616	93 313

Löner, andra ersättningar fördelat mellan styrelsemedlemmar och verkställande direktör samt övriga anställda:	2023	2022
Styrelse och vd	1 659	1 643
Övriga anställda	66 749	62 898

Gryaab AB:s verkställande direktör har för 2023 erhållit lön om 1 350 307 kronor. Premie för tjänstepension, enligt individuellt chefsavtal för företagschefer inom Göteborgs stad, har uppgått till 355 178 kronor. Premie för sjukvårdsförsäkring har erlagts med 36 576 kronor. Med verkställande direktören har avtal träffats om avgångsvederlag uppgående till 6-12 månadslöner beroende på anställningstid vid uppsägningen. Företagsledningen består av sju personer, tre kvinnor och fyra män. Styrelsen har sju ledamöter och sex ersättare samt arbetstagarledamöter. Sjukfrånvaron har under året varit 3,9 (3,1) % varav sjukfrånvaro som varat mer än 60 dagar var 1,8 (0,7) %. Sjukfrånvaron för kvinnor var 3,6 (4,7) % och för män 4,0 (2,3) %.

Upplysning om sjukfrånvaro	2023	2022
34 år och yngre	2,5 %	4,5 %
35–49 år	4,0 %	3,3 %
50 år och äldre	4,3 %	2,5 %

Uppgifter är t o m november 2023.

NOT 6 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Framtida minimileasingavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:	2023	2022
Förfaller till betalning inom ett år	-	-
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	179	179
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	440	477

NOT 7 AVSKRIVNINGAR AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Avskrivning av immateriella anläggningstillgångar	2023	2022
Programvaror	465	551
Summa	465	551

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar	2023	2022
Byggnader och mark	29 563	29 512
Markanläggningar	8 299	8 327
Maskiner och andra tekniska anläggningar	33 106	31 801
Inventarier, verktyg och installationer	1 440	1 418
Summa	72 408	71 058

NOT 8 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	2023	2022
Räntekostnader, övriga	20 938	10 572
Summa	20 938	10 572

NOT 9 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2023	2022
Aktuell skatt	-	-
Uppskjuten skatt	-	-
Skatt på årets resultat	-	-
Redovisat resultat före skatt	-500	-460
Förändring uppskjuten skatt	-	-
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20,6 %)	103	95
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-106	-97
Outnyttjat underskott från föregående år	3	2
Redovisat skattekostnad	-	-

NOT 10 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	11 723	11 723
Omklassificering	-	-
Utgående anskaffningsvärden	11 723	11 723
Ingående avskrivningar	-10 556	-10 005
Årets avskrivningar	-465	-551
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 021	-10 556
Utgående planenligt restvärde	702	1 167

NOT 11 BYGGNADER OCH MARK

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	891 319	889 166
Omklassificering	5 592	2 153
Försäljning /utrangeringar	-	-
Utgående anskaffningsvärden	896 911	891 319
Ingående avskrivningar	-302 373	-272 861
Årets avskrivningar	-29 563	-29 512
Försäljning /utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-331 936	-302 373
Utgående planenligt restvärde	564 975	588 946

Bolaget äger fastigheten Färjestaden 20:6 som är oljeförorenad och saknar byggrätt enligt detaljplan och har åsatts ett taxeringsvärde under 1 000 kr samt fastigheterna Sjövalla 1:124 och 1:130 i Mölndals kommun värderade till under 1 000 kr. Bokfört värde för Färjestaden 20:6 uppgår till 8 795 tkr.

NOT 12 MARKANLÄGGNINGAR

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	728 721	728 721
Omklassificering	-	-
Försäljning /utrangeringar	-	-
Utgående anskaffningsvärden	728 721	728 721
Ingående avskrivningar	-344 363	-336 036
Omklassificering	-	-
Årets avskrivningar	-8 299	-8 327
Försäljning /utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-352 662	-344 363
Utgående planenligt restvärde	376 059	384 358

NOT 13 MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 441 730	1 385 259
Omklassificering till markanläggning	-	-
Omklassificering	33 192	56 471
Försäljning/utrangeringar	-	-
Utgående anskaffningsvärden	1 474 922	1 441 730

Ingående avskrivningar	-1 169 603	-1 137 802
Omklassificering till markanläggning	-	-
Årets avskrivningar	-33 107	-31 801
Försäljning /utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 202 710	-1 169 603
Utgående planenligt restvärde	272 212	272 127

Anläggningarna är uppförda på mark ägd av Göteborgs stad.

NOT 14 INVENTARIER, VERKTYG, INSTALLATIONER OCH FORDON

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	45 777	43 598
Omklassificering	1 116	2 179
Försäljning/utrangeringar	-	-
Utgående anskaffningsvärden	46 893	45 777

Ingående avskrivningar	-40 321	-38 903
Årets avskrivningar	-1 439	-1 418
Försäljning /utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-41 760	-40 321
Utgående planenligt restvärde	5 133	5 456

NOT 15 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	48 751	59 638
Årets inköp	57 580	49 917
Årets aktiveringar	-39 900	-60 804
Utgående anskaffningsvärden	66 431	48 751

Avser pågående projekt som inte färdigställts per bokslutsdagen. I anskaffningskostnaden ingår externa inköp och aktivering av eget arbete till beräknad självkostnad. Projektet aktiveras löpande och omklassificeras vid färdigställande under tillämplig rubrik. Bolaget har från och med 2005 aktiverat eget arbete i investeringsprojekt. Under året har 39 900 (60 804) tkr aktiverats.

NOT 16 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Gryaab äger en andel i bostadsrättsföreningen Brf Björkdalen i Tanumstrand, Grebbestad.

	2023-12-31	2022-12-31
Andel bostadsrättsförening	2 530	2 530
Summa	2 530	2 530

NOT 17 FORDRINGAR KONCERNFÖRETAG

Avser kundfordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avseende bolag tillhörande Göteborg stad 13 786 (6 634).

NOT 18 SKATTEFORDRINGAR

Avser under året erlagd preliminärskatt minskat med årets kostnader för särskild löneskatt och avkastningsskatt. Samt tillgodohavande på skattekonton.

NOT 19 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Förutbetalda kostnader är 1 759 (2 990) och upplupna intäkter 1000 (1 061).

NOT 20 ÄGARSTRUKTUR OCH ANTALET AKTIER

	2023-12-31
Ale kommun	307
Bollebygds kommun	103
Göteborgs kommun	6 500
Härryda kommun	256

Kungälv kommun	498
Lerums kommun	435
Mölnåls kommun	720
Partille kommun	384
Summa	9 203

NOT 21 OBESKATTADE RESERVER

	2023-12-31	2022-12-31
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	155 961	180 017
Summa	155 961	180 017

NOT 22 AVSÄTTNINGAR

	Pensioner	Skatter	Marksanering
Ingående balans 2023-01-01	589	1 042	6 100
Årets avsättningar/upplösning	-186	-	-
Utgående balans 2023-12-31	403	1 042	6 100

Avsättningarna utgörs av pensionsförpliktelser enligt tryggandelagen, uppskjuten skatt vid övergång till komponentavskrivning av byggnader enligt K3 regelverk. Marksanering avser bedömda kostnader för sanering av förorenad mark vid förvärv av fastigheten Göteborg Färjestaden 20:6.

NOT 23 LÅNGFRISTIGA SKULDER

Förfallotidpunkt	2023-12-31	2022-12-31
Mellan ett till fem år från balansdagen	1 050 000	1 050 000
	1 050 000	1 050 000

Företaget har en checkräkningskredit på 1 101 937 tkr. Långgivare är Göteborgs stad, limiten uppgår för närvarande till 1 200 000 tkr. Checkräkningskrediten redovisas som skuld till Göteborgs stad i balansräkningen, varav 1 050 000 tkr, redovisas som långfristig skuld och resterande 51 937 tkr redovisas som kortfristig skuld. Inga förpliktelser om amortering finns för närvarande i avtalet gällande checkräkningskrediten.

NOT 24 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna personalkostnader	4 286	4 167
Upplupna räntor	-	-
Upplupna energikostnader	2 645	2 814
Övriga upplupna kostnader	5 322	3 381
Summa	12 253	10 362

NOT 25 DISPOSITION AV VINST ELLER FÖRLUST

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel (kr)

Balanserad vinst	3 159 706
Årets resultat	-500 000
Summa	2 659 706

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att:

i ny räkning överförs	2 659 706
Summa	2 659 706

NOT 26 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÅKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

NOT 27 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Transaktioner mellan företaget och dess närstående bolag har skett på marknadsmässiga grunder. Några transaktioner med ledande befattningshavare eller nyckelpersoner utöver lön och ersättningar har inte förekommit.

NOT 28 STÄLLDA SÄKERHETER SAMT EVENTUALFÖRPLIKTELSER

	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

Göteborg den 2 februari 2024

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas årsstämman 2024-03-06 för fastställelse.

Claudia Nistor-Pedrini
Ordförande

Hans-Eric Andersson

Bengt Johansson

Ralf Lorentsson

Claes Björling

Christoffer Engkvist

Olle Adolfsson

Karin van der Salm
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den   februari 2024.
Ernst & Young AB

Marcus Gustafson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i GRYAAB AB, org.nr 556137-2177

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Gryaab AB för räkenskapsåret 2023. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 11–31 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Gryaab AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Vårt uttalande omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 21–22.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Gryaab AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 3–10. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och

att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Gryaab AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Gryaab AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 21–22 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg, den 5 februari 2024

Ernst & Young AB

Marcus Gustafson
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport för 2023

Till årsstämman i Gryaab AB
Org.nr: 556137-2177

Till kommunfullmäktige i ägarkommunerna för kännedom

Vi, lekmannarevisorer i Gryaab AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

En sammanfattning av granskningen har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 2 februari 2024

Bengt Bivall
Lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige
i Göteborgs kommun

Bengt Rundberg
Lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige
i Partille kommun

Gryaabs styrelse

Claudia Nistor-Pedrini (S)
Göteborg
Ordförande

Claes Björling (M)
Göteborg
Förste vice ordförande

Bengt Johansson (M)
Härryda
Andre vice ordförande

Christoffer Engkvist (C)
Göteborg
Ordinarie ledamot

Hans-Eric Andersson (D)
Göteborg
Ordinarie ledamot

Olle Adolfsson (S)
Lerum
Ordinarie ledamot

Ralf Lorentsson (S)
Mölnadal
Ordinarie ledamot

Lennart Alfredsson (MP)
Göteborg
Suppleant

Björn Oxe (M)
Göteborg
Suppleant

Jonas Mårdbrink (M)
Partille
Suppleant

Erik Liljeberg (M)
Ale
Suppleant

Roberth Österman (M)
Kungälv
Suppleant

Johnny Svensson (S)
Bollebygd
Suppleant

Arbetsstagarledamöter

Eva-Li Saarväli
Pierre Lindqvist
Lucica Enache
Pauli Vitikka

Lekmannarevisorer

Bengt Bivall (V)
Göteborg, ordinarie
Bengt Rundberg (L)
Partille, ordinarie
Gun Cederborg (V)
Göteborg, suppleant
Wimar Sundeen (KD)
Ale, suppleant

Revisor

Marcus Gustafson,
Ernst & Young

Styrelsens sekreterare

Mårten Tagaeus

Hjälp Gryaab jobba för ett **renare hav**

Spola bara ner kiss, bajs och toapapper i toaletten

Tamponger, kondomer, bomullspinnar, pappershanddukar och annat skräp hör hemma i papperskorgen. Varje dag kommer drygt 2 500 kilo skräp till Ryaverket, onödigt eller hur?

Städa, diska och tvätta med rent samvete

Om du väljer miljömärkta produkter kan du vara säker på att de inte innehåller ämnen som skadar bakterierna som hjälper oss att rena vattnet på Ryaverket. Dessutom räcker det att använda lite, eftersom vi har mjukt vatten i Göteborgsregionen. Bra för både plånboken och miljön!

Fett hör inte hemma i avloppet

När fett kallnar och stelnar kan det orsaka stopp i rör och pumpar. I värsta fall blir det översvämning hos dig eller din granne. Torka ur stekpannan innan du diskar den. Om du har friterat, håll den överblivna oljan i en förpackning och släng den i de vanliga soporna.

Lämna in farliga ämnen och läkemedel

Lämna kemikalier och andra farliga ämnen på en miljöstation. Miljöstationer finns på återvinningscentraler och på en del bensinstationer. Överblivna läkemedel lämnar du på apoteket. Reningsverken finns till för att ta hand om kväve, fosfor och organiskt material, inte aceton, målarfärg eller gamla tabletter.

